



Foto: Mellomlaks (hunn) på tur forbi videlokaliteten i Støvelsfoss, juli 2024.

Overvåking av fisketrapper pr. 3. juli - 2024

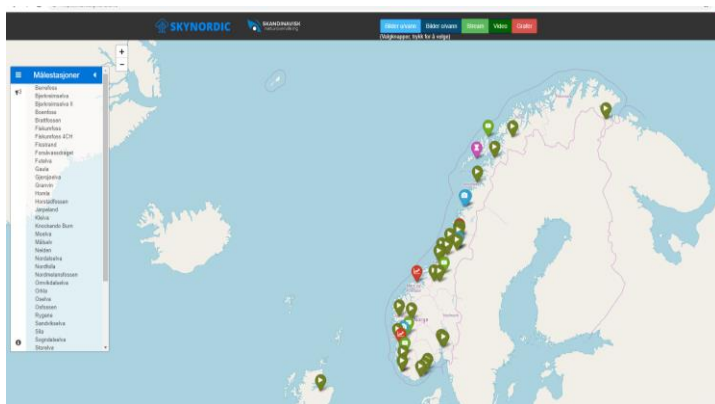
Vidar Johan Bentsen/Trond Kvitvær

vidar.bentsen@skandnat.no/trond.kvitvaer@skandnat.no

Rapport for videoovervåking i fisketrapper

Rapporten gir en enkel, fortløpende oversikt over hvor mange laks og sjørreter som har passert i de fisketrappene der Skandinavisk naturovervåking analyserer videoklipp på daglig basis. Det er et mål at disse rapportene skal publiseres ca. hver fjortende dag i løpet av oppvandringssesongen. Dataene i denne rapporten gir foreløpige oppvandringstall, og kvalitetssikrede tall vedrørende fiskevandring fra de enkelte fisketrappene vil bli rapportert i sin helhet etter endt oppvandringssesong, når data fra lokal lagringsenhet er gjennomgått. Videoklippene som danner grunnlag for analysene, utløses automatisk av sensorer i fisketrappa. Systemene er utviklet og driftes i samarbeid med Skynordic AS, som også produserer det meste av utstyret. Det er mulig å følge oppvandringen av fisk på internett (<https://www.skynordic.no/kart>) (Figur 1).

Temperaturene i elvene var generelt sett høye i mai og snøsmelting/vårflom var tidlig i 2024. I noen av vassdragene startet oppvandringen av laks også tidlig, men avtok noe som følge av de høye temperaturene som oppsto i løpet av mai. I månedsskiftet mai/juni kom det mye nedbør de fleste steder og oppvandringen av anadrom laksefisk var forventet å ta seg opp, under slike forhold og på denne tiden av året. De fleste steder har derimot laksen ikke startet oppvandringen for fullt, noe som kan være en indikasjon på at det på slike lokaliteter er lavt innsig av laks i 2024. I noen av vassdragene er det dermed god grunn for bekymring rundt årets innsig av laks. I mange av vassdragene med lengre tidsserier, viser dataene imidlertid at fisken kan starte oppvandringen svært seint enkelte år og de fleste steder er oppvandringen, dersom man ser bort fra forholdsvis gode oppvandringsforhold i 2024, innenfor det som må betegnes som normal. Mange større elver i Norge ble stengt 23. juni og det kan derfor forventes at innsiget til enkelte trapper øker i perioden som kommer.



Figur 1. Oversiktsbilde fra nettsiden www.skynordic.no/kart som viser de overvåkingslokalitetene for anadrom fisk, som er tilknyttet internett.

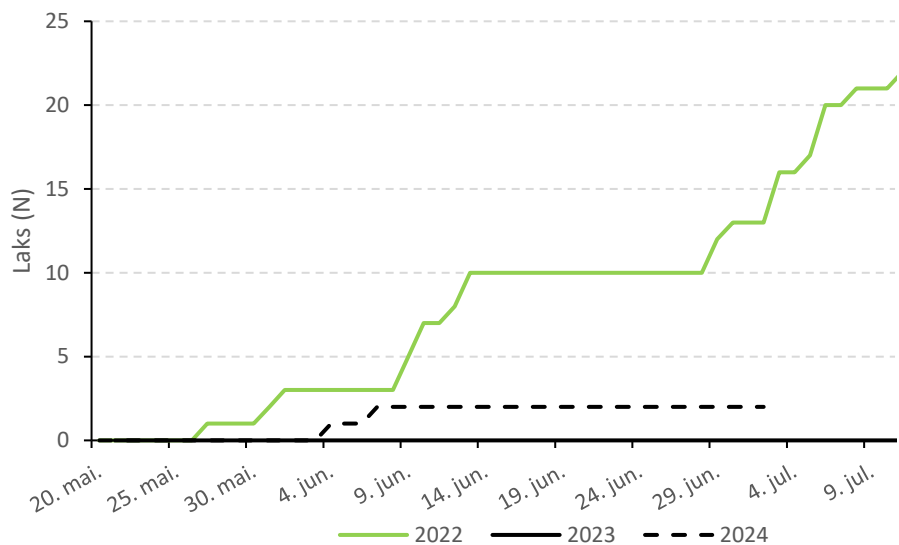
Innhold

1.1	Sandvikselva (008.Z), Bærum	4
1.2	Fosstveit Kraftverk (018.Z), Storelva i Tvedestrand.....	5
1.3	Rygene dam (019.Z), Nidelva i Arendal.....	6
1.4	Fotlandsfossen (027.Z) Bjerkreimsvassdraget i Eigersund.....	7
1.5	Foss (032.Z) Jørpelandsåna i Strand	8
1.6	Rafoss (025.Z) Kvinesdalselva i Kvinesdal.....	9
1.7	Seimsfossen (045.32Z) Guddalselva i Kvinnherad.....	10
1.8	Sogndalselva (077.3Z) i Sogndal.....	11
1.9	Osfossen (083.Z) Gaula i Sunnfjord	12
1.10	Hovefossen (084.7Z) Nausta i Sunnfjord	13
1.11	Bjørsetdammen (121.Z) Orkla i Orkland.....	14
1.12	Ingdalselva (120.4Z) Orkland.....	16
1.13	Støvelsfossen (135.Z) Stordalselva i Åfjord	17
1.14	Nordmelandsfossen (137.2Z) Steinsdalselva i Osen	19
1.15	Granfossen (127.Z) Verdalselva i Verdal	21
1.16	Berrefossen (138.Z) Årgårdvassdraget i Namsos.....	22
1.17	Tømmeråsfossen (152.2Z) Sanddøla (Namsen) i Namsos.....	23
1.18	Fiskumfoss (139.Z) Namsen i Namsos	24
1.19	Brattfossen (144.Z) Åbjøra i Bindal	25
1.20	Forsmofossen (196.Z) Drevja i Vefsn	26
1.21	Målselvfossen (196.Z) Målselva i Målselv	27

1.1 Sandvikselva (008.Z), Bærum

Fisketrappa i Sandvikselva ligger ca. 4 km opp i vassdraget, og er overvåket siden 2011 ved hjelp av videoovervåking. Videosystemet ble satt i drift 12. mai, 2024.

Det er pr. 3. juli, 2024 registrert 2 oppvandrende laks i vassdraget (mellom- hunn og smålaks hunn) (**Figur 2**). I tillegg har det vandret opp 92 sjøørreter (**Tabell 1**).



Figur 2. Kumulativ oppvandring (N) av laks forbi fisketelleren i Sandvikselva for årene 2022 – 2024.

Tabell 1. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

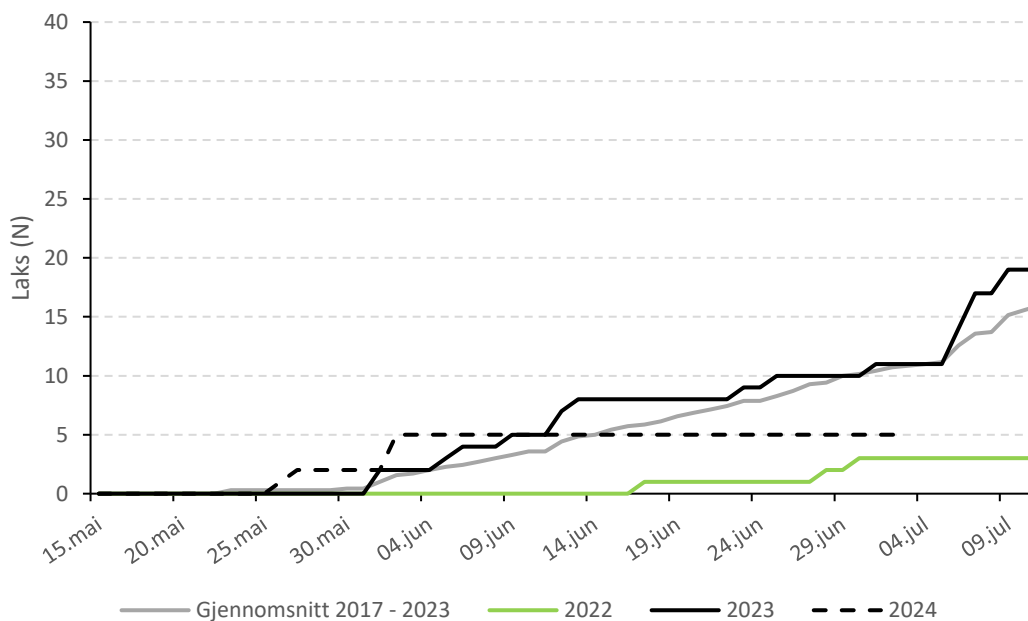
Lengder Sjøørret 2024	
SØ < 35	15
35-44,9	57
45-64,5	19
65-79,9	1
SØ>80	0
SUM	92

1.2 Fosstveit Kraftverk (018.Z), Storelva i Tvedestrand

I Storelva i Tvedestrand er det fisketrapp i dammen til Fosstveit Kraftverk. Fisketrappa ligger ca. 12 km fra sjøen, og fisk kan ikke passere kraftverksdammen utenom gjennom trappa. Videosystemet ble satt i drift 24. mai, 2024. I perioden 2. juni – 3. juli var det mistanke om teknisk svikt på sensorene som produserer videoklipp. Lokal lagringsenhet fra denne perioden skal derfor innhentes, og eventuell fisk som ikke ble registrert skal legges inn manuelt.

Første fisk (laks) ble registrert 26. mai, og pr. 3. juli har det blitt registrert 5 laks gjennom telleren. (**Figur 3**). Det ble registrert 1, smålaks, 3 mellomlaks og 1 storlaks (alle var hunnfisk). I tillegg til laks ble det registrert 6 oppvandrende sjøørret i perioden.

Oppvandringen i fisketrappa pleier å starte i første halvdel av juni og situasjonen i vassdraget er dermed forholdsvis normal. Forutsatt at de tekniske problemene med sensoren ikke har vært store.



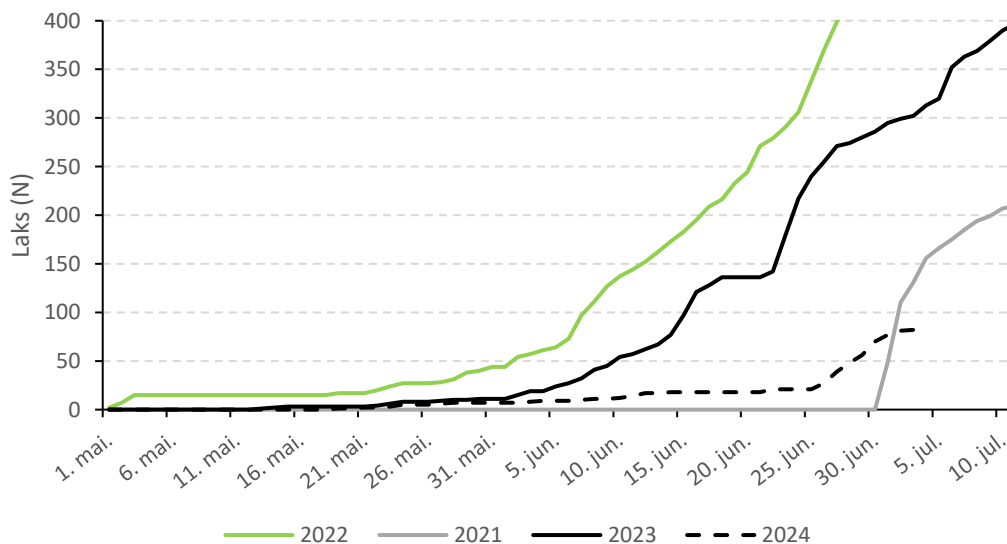
Figur 3. Kumulativ oppvandring (N) av laks over Fosstveit dam i Storelva, i perioden 2017 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2017 – 2023 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.3 Rygene dam (019.Z), Nidelva i Arendal

I Nidelva i Arendal ble det åpnet ny fisketrapp forbi Rygene dam 1. juli, 2021. Den nye trappa erstatter tidligere trapp/sluse forbi dammen. Rygene dam ligger ca. 14 km fra Arendal sentrum og det er ikke mulig for fisk å vandre forbi dammen utenom fisketrappa.

Telleren i fisketrappa ble satt i drift 17. april, 2024 og frem til og med 2. juli ble det registrert 80 laks (**Figur 4**). Av de registrerte laksene var det 11 smålaks (13%), 55 mellomlaks (67%) og 14 storlaks (18%). Blant oppvandrende laks ble det registrert 11 smålaks (14%), 55 mellomlaks (69 %) og 14 storlaks (18%). Det ble registrert 9 oppvandrende sjøørreter i perioden.

Både i 2023 og i 2024 var oppvandringen av laks godt i gang pr. 25. juni. Den sene oppvandringen i 2021 skyldtes at den nye trappa ikke åpnet før 1. juli, og oppvandring fra dette året er dermed ikke representativt for årene etter at trappa ble åpnet.

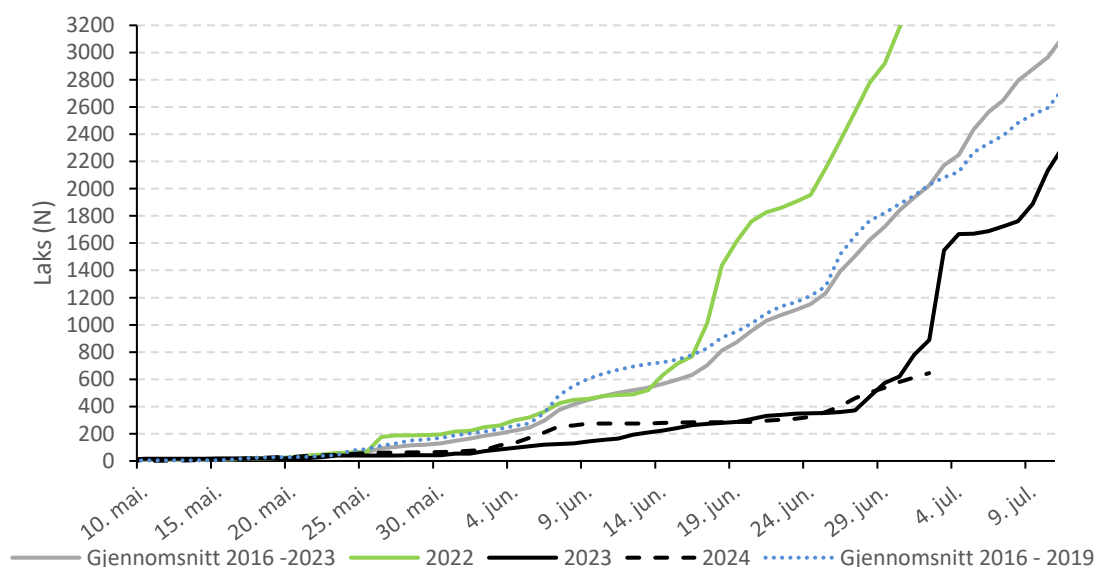


Figur 4. Kumulativ oppvandring (N) av laks over Rygene Dam i perioden 2021-2024.

1.4 Fotlandsfossen (027.Z) Bjerkreimsvassdraget i Eigersund

Bjerkreimsvassdraget i Rogaland har to fisketrapper i Fotlandsfossen. Begge fisketrappa ble videoovervåket for første gang i 2016. Det er ikke vandringsmuligheter i selve fossen. Oppgangen i fisketrappa regnes derfor å omfatte all laks som vandrer til vassdraget, ovenfor Fotlandsfossen. Videosystemet ble satt i drift 30. april/15.mai, 2024 (**Figur 5**). Registreringene er gjennomført til og med 2. juli.

Det ble registrert 644 oppvandrende laks i denne perioden. I tillegg ble det registrert 177 sjørreter gjennom fisketelleren (**Tabell 2**). Blant oppvandrende laks ble det registrert 124 smålaks (19%), 493 mellomlaks (77 %) og 27 storlaks (2 %). Oppvandringen pr. 3 juli var i 2024 betydelig lavere enn gjennomsnittet for årene 2016 – 2023 og samtidig noe under 2023.



Figur 5. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Fotlandsfossen i Bjerkreimsvassdraget i perioden 2016 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2016 – 2023 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

Tabell 2. Lengdefordeling sjørretet 2024 (cm).

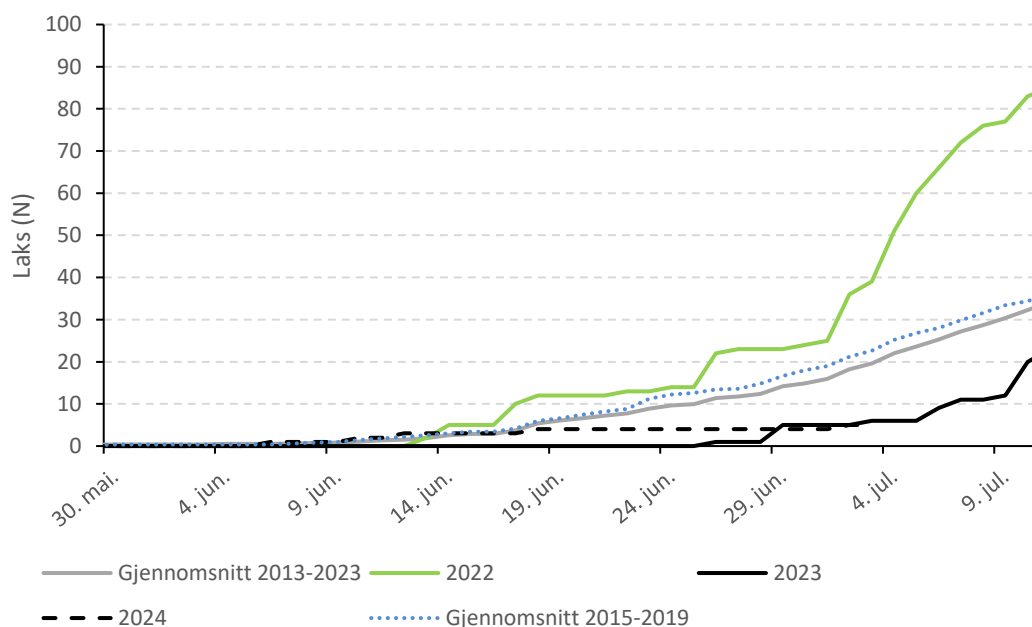
Lengder sjørretet 2024	
SØ < 35	72
35-44,9	30
45-64,5	50
65-79,9	0
SØ > 80	0
SUM	152

1.5 Foss (032.Z) Jørpelandsåna i Strand

Fisketrappa i Jørpelandsåna er etablert ved Foss, om lag 900 meter fra munningen i sjøen, og all fiskevandring forbi fossen skjer gjennom fisketrappa.

Fisketelleren ble satt i drift 4. mai, 2024 og det ble registrert 5 oppvandrende laks pr. 2. juli (**Figur 6**). Av disse var det to mellomlaks hunn og tre mellomlaks hann. Det ble i tillegg registrert 125 sjørørreter i perioden (**Tabell 3**).

Oppvandringen av laks forbi fossen pleier normalt å starte i siste halvdel av juni og lav oppvandring pr. 3. juli er dermed ikke unormalt.



Figur 6. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Foss i Jørpelandsåna i perioden 2013 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2023 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

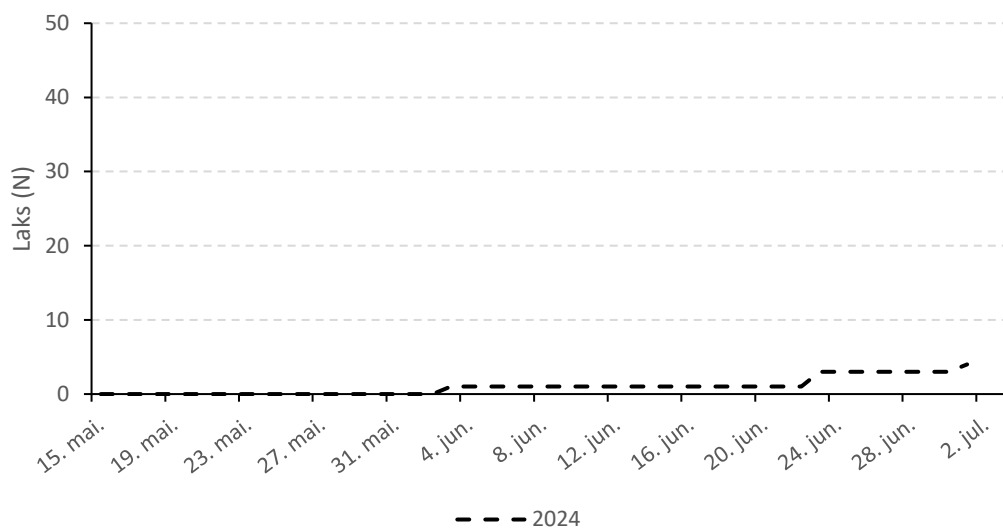
Tabell 3. Lengdefordeling sjørørret 2024 (cm).

Lengder Sjørørret 2024	
SØ < 35	59
35-44,9	49
45-64,5	17
65-79,9	0
SØ > 80	0
SUM	125

1.6 Rafoss (025.Z) Kvinesdalselva i Kvinesdal

Fisketelleren i Kvinesdalselva ligger i Rafossen, omtrent 13,2 km meter fra sjøen. Trappa i Rafoss ble satt i drift i 2021 og er dermed forholdsvis ny. Det er ikke mulig for fisk å vandre opp fossen. Videosystemet ble satt i drift 25. april, 2024 og videomaterialet er gjennomgått frem til og med 2. juli (**Figur 7**).

Det ble registrert 4 laks opp i denne perioden (tre var mellomlaks hunn, en var mellomlaks hann). I tillegg til laks ble det registrert 417 ørreter. De registrerte ørretene domineres av individer med kroppslengde på ca. 20 – 25 cm og 400 av de registrerte ørretene var mindre enn 35 cm. Den største ørreten ble taksert til 54 cm.

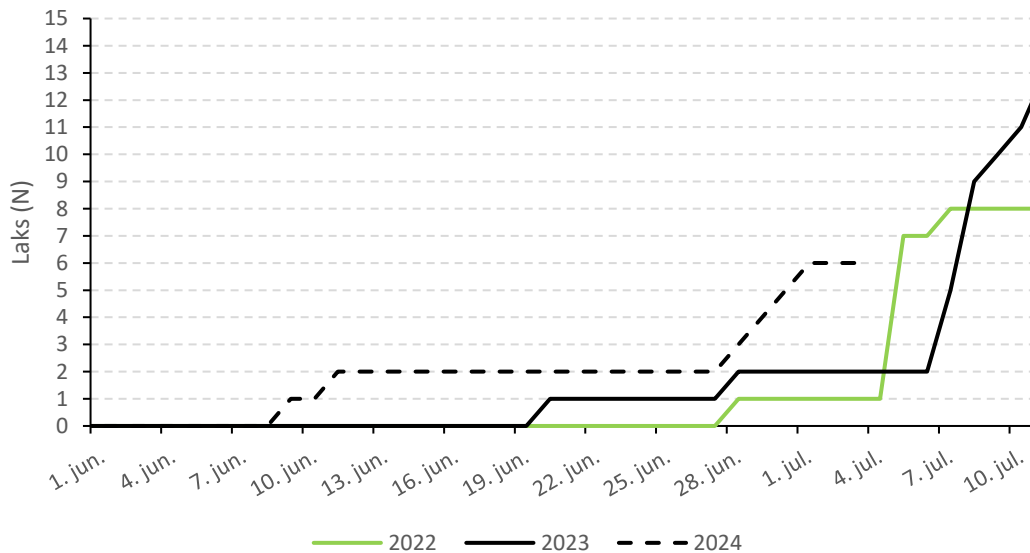


Figur 7. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Rafoss i Kvinesdalselva i 2024.

1.7 Seimsfossen (045.32Z) Guddalselva i Kvinnherad

Fisketellerene i Guddalselva ligger i Seimsfossen, omtrent 250 meter fra sjøen. Det er ikke mulig for fisk å vandre opp fossen. På vannføringer opp mot 6 m³/sek vandrer det fisk i trappene, men vandringen avtar på økende vannføringer større enn 6 m³/sek. Den "nye" trappa ble åpnet i 2015 og Havforskningsinstituttet (HI) har driftet overvåkingen av anadrom laksefisk med oppvandringsfelle og fysisk flytting/registrering av fisk frem til og med 2021. SNA tok over overvåkingen i 2022, og 2 tellere ble montert (en i hver trapp), og satt i drift 15. mai, 2024 (**Figur 8**).

Det har vandret opp 9 laks pr. 2. juli (7 mellomlaks hunn og to mellomlaks hann). Det ble i tillegg registrert 43 oppvandrende sjøørreter i perioden.

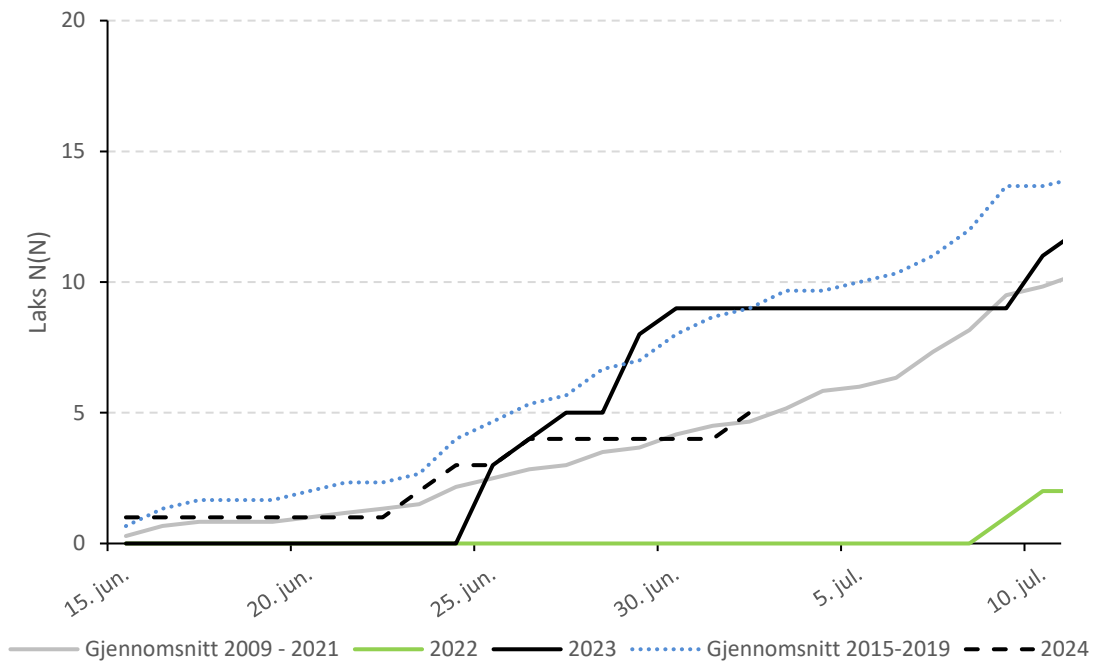


Figur 8. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Seimsfossen i Guddal i 2022 – 2024.

1.8 Sogndalselva (077.3Z) i Sogndal

Sogndalselva i Sogndal kommune har fisketrapp i fossen ca. 800 m fra havet. Det er kun stor laks som kan passere fossen utenom trappa, og på stor vannføring. Vassdraget ble først overvåket med video i trappa i 2009.

Fisketrappa ble åpnet 13. juni, 2024, og video er gjennomgått til og med 3. juli (**Figur 9**). Det ble i denne perioden registrert 5 laks (3 mellomlaks hunn og 2 storlaks hunn). Det ble ikke registrert ørret i denne perioden.

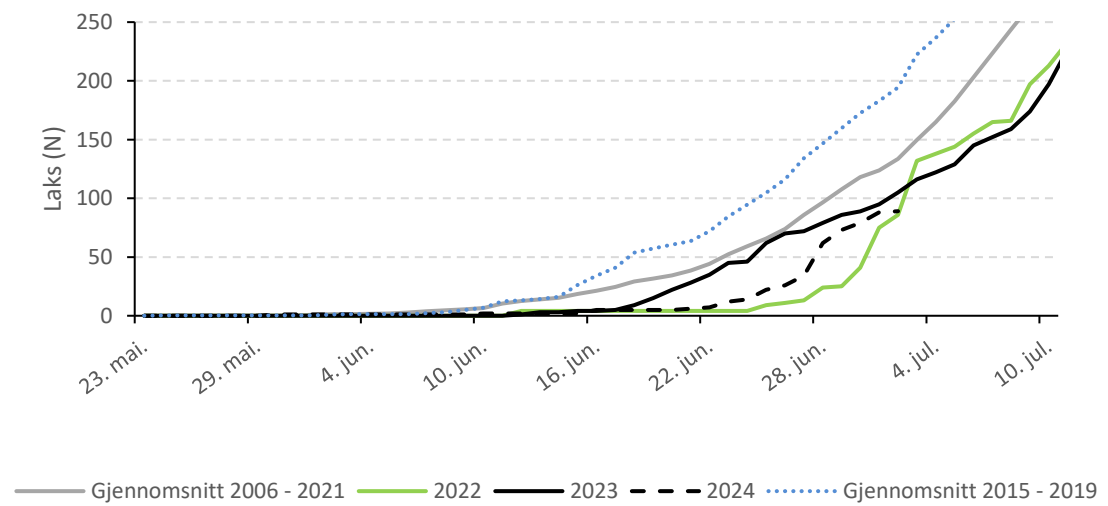


Figur 9. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Sogndalselva i perioden 2009 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2006 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.9 Osfossen (083.Z) Gaula i Sunnfjord

Gaula i Sunnfjord har fisketrapp i Osfossen, som munner ut direkte i tidevannspåvirket område. Det er ikke mulig for anadrom fisk å passere i selve fossen, og all gytefisk i vassdraget vandrer derfor gjennom fisketelleren. Vassdraget har vært overvåket siden 2006. Videosystemet ble satt i drift 7. mai, 2024.

Det har vandret opp 89 laks pr. 3. juli, 2024 (**Figur 10**). Dette er under gjennomsnittet for årene 2006 – 2021. Samtidig kan lakseoppvandringen i vassdraget være sein og tilsvarende oppvandring som i 2024 ble også registrert blant annet i årene 2008 - 2011, 2013, 2015, 2017 og 2020. Det er med andre ord ikke unormalt med lav oppvandring pr. 3. juli. Blant smålaksen ble det registrert 14 hunner (56%), mens det blant mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 49 (86%) og 6 (86%) hunner. I tillegg til laks ble det registrert 265 sjøørreter i perioden (**Tabell 4**).



Figur 10. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Osfossen i Gaula (Sunnfjord) i perioden 2006 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2006 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

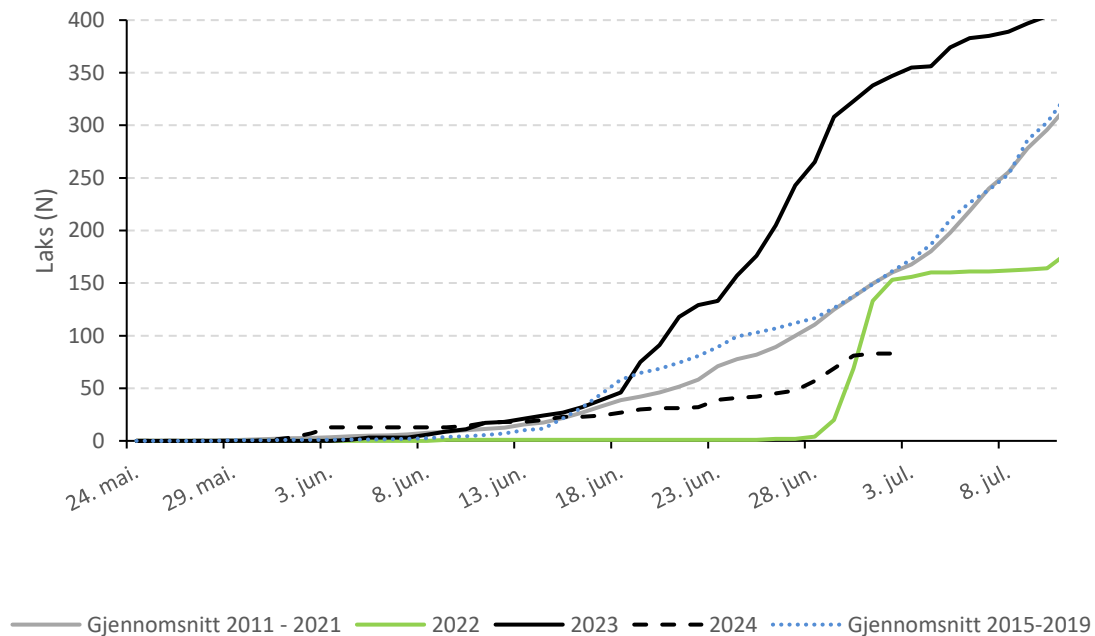
Tabell 4. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

Lengde sjøørret 2024	
SØ < 35	102
35-44,9	114
45-64,5	47
65-79,9	1
SØ > 80	1
SUM	265

1.10 Hovefossen (084.7Z) Nausta i Sunnfjord

Nausta har fisketrapp i Hovefossen, som ligger ca. 4,3 km opp i vassdraget. Det er ikke mulig for fisk å vandre forbi fossen utenom fisketrappa. Videosystemet ble satt i drift 7. mai, 2024. I perioden før 20. juni har det vært tekniske utfordringer med sensoren i fisketelleren i Hovefossen. Inntil lokal lagringsenhet er innhentet for manuell gjennomgang må oppvandringstall for 2024 betegnes som minimumstall.

Det har passert 83 laks forbi telleren pr. 3. juli (**Figur 11**). Blant laksen har det vandret opp 36 smålaks (43 %), 30 mellomlaks (36 %) og 17 storlaks (20 %). Det ble registrert 3 hunnlaks blant smålaksen (8%), 27 hunnlaks blant mellomlaksen (90 %) og 17 hunnlaks blant storlaksen (100 %). Oppvandringen av laks pr. 3. juli er betydelig lavere enn gjennomsnittet for årene 2011 – 2021. I tillegg til laks har det vandret opp 104 sjøørreter.



Figur 11. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Hovefossen i Nausta i perioden 2011 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2011 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.11 Bjørsetdammen (121.Z) Orkla i Orkland

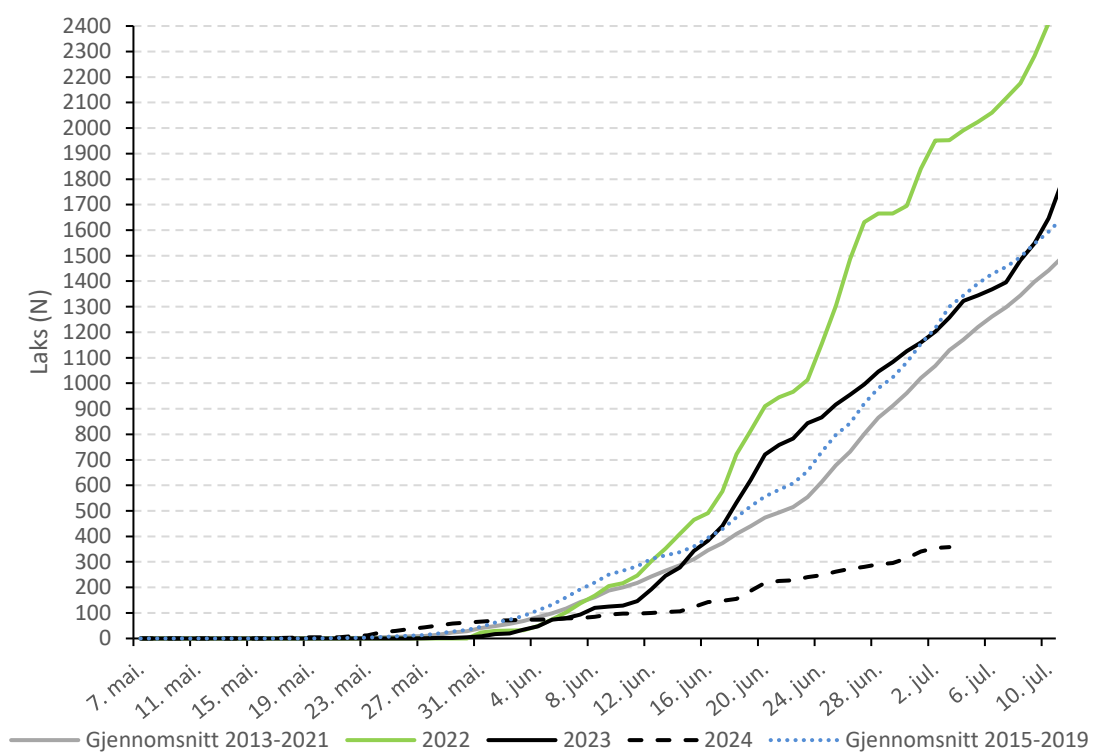
På Bjørset ved Orkla, ca. 38 km fra munningen, ligger inntaksdammen til Svorkmo kraftverk. Her kan fisken passere dammen gjennom fire 20 meter brede reguleringsluker. I tillegg kan det passere laks og sjørørret i ei fisketrapp på vestsiden av dammen. Det er bare på svært høye vannføringer eller andre driftssituasjoner ved demningen at trappa er åpen for å slippe opp fisk som kan bli stående på grunne partier/bassenget nedenfor luke 2-4. Tre av de fire reguleringslukene er normalt sett stengt, men ved høy vannføring åpnes disse lukene suksessivt. I en normal sesong vandrer fisken over luka på østsiden. Denne kalles luke 1. Fiskevandringen over luke 1, og i fisketrappa, er videoovervåket siden 2013. Overvåkingen ble de første årene gjennomført ved bruk av manuell analyse av kontinuerlige videoopptak. Fra og med 2017 ble det benyttet automatisk bildedeteksjon for å kunne følge oppvandringen forløpende gjennom sesongen.

I 2021 ble det automatiske systemet forbedret med montering av en lokal PC som ved bruk av kunstig intelligens (AI) sorterer ut de klippene der det passerer fisk. Den automatiske overvåkingsmetoden har tidligere underestimert den totale oppgangen, og det endelige totale antallet fisk blir først kjent etter manuell kontroll etter sesongen. Vandringsforløpet er imidlertid sammenlignbart mellom år, og videosekvenser av de passerende fiskene kan lastes ned fortløpende fra www.skynordic.no/kart.

Videosystemet på Bjørsetdammen ble satt i drift 16. april, 2024. De første laksene ankom rekordtidlig (17. mai). Oppvandringen frem til og med 3. juli har likevel vært lav og det er aldri tidligere registrert så lav oppvandring av laks pr. 3. juli (**Figur 12**).

Det har blitt registrert 358 oppvandrende laks forbi Bjørsetdammen pr. 3. juli, 2024. 228 laks ble registrert som storlaks (64 %), 103 som mellomlaks (29 %) og 27 som smålaks (8 %). Det ble registrert 3 hunner blant smålaksen (11%), 86 hunnlaks blant mellomlaksen (84%) og 180 hunnlaks blant storlaksen (79%). Det ble registrert 11 oppvandrende oppdrettslaks frem til 3. juli og Innslaget av rømt oppdrettslaks var dermed ca. 3 %. Innsiget av oppdrettslaks er dominert av stor mellomlaks og storlaks.

I tillegg til laks har det passert 549 sjørørreter opp forbi Bjørsetdammen (**Tabell 5**).



Figur 12. Kumulativ oppvandring (N) av laks forbi Bjørsetdammen i Orkla i perioden 2013 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

Tabell 5. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

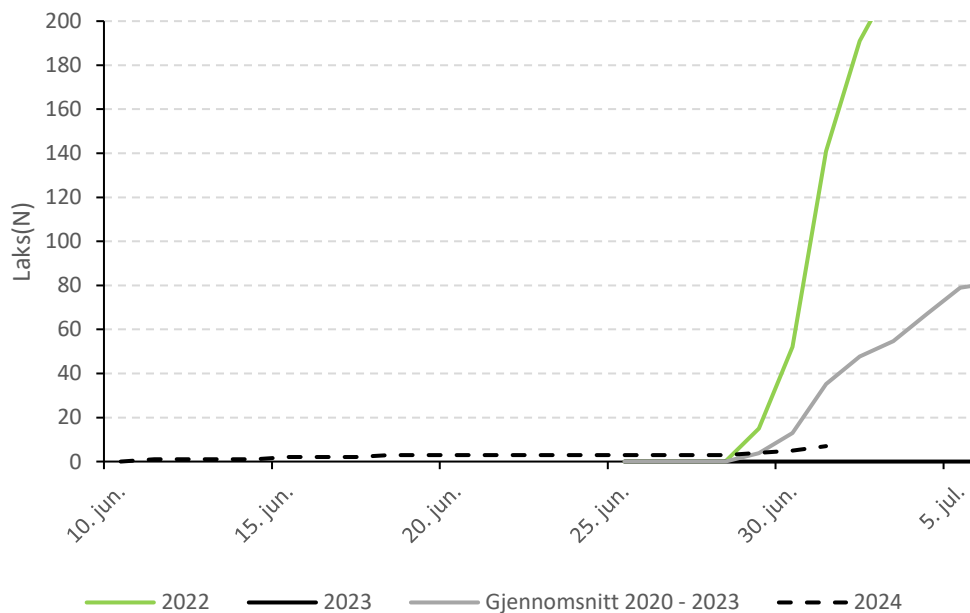
Lengder sjøørret 2024	
SØ < 35	12
35-44,9	85
45-64,9	223
65-79,9	189
SØ > 80	40
SUM	549

1.12 Ingdalselva (120.4Z) Orkland

Fisketelleren i Ingdalselva befinner seg i Ingdalsfossen, og alt areal nedstrøms telleren er saltvannspåvirket. Tellingene har derfor fanget opp all oppvandrende gytefisk. Det har pågått videoovervåking i fossen siden 2020.

Fisketelleren ble montert 15. mai 2024, og fisketrappa ble åpnet 10. juni. Ingdalselva er normalt et «seint» vassdrag, og oppvandringen av laks starter normalt ikke før i slutten av juni (**Figur 13**).

Det har blitt registrert 7 laks og en sjørøret opp forbi telleren i Ingdalselva pr. 3. juli (samtlige laks i perioden var hunnfisk).



Figur 13. Kumulativ oppvandring (N) av laks forbi Fisketrappa i Ingdalselva i perioden 2020 – 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2020 – 2023 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

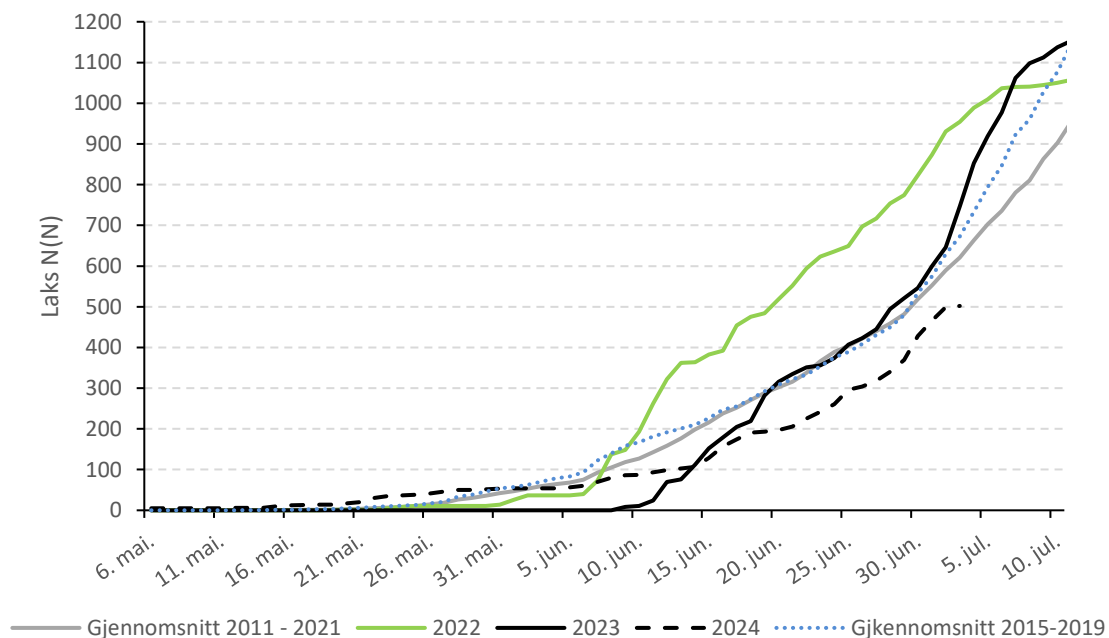
1.13 Støvelfossen (135.Z) Stordalselva i Åfjord

Støvelfossen i Stordalselva ligger ca. 1 km opp fra sjøen. Det kan vandre laks i selve Støvelfossen utenom trappa, men dette gjelder trolig kun stor laks på visse vannføringer.

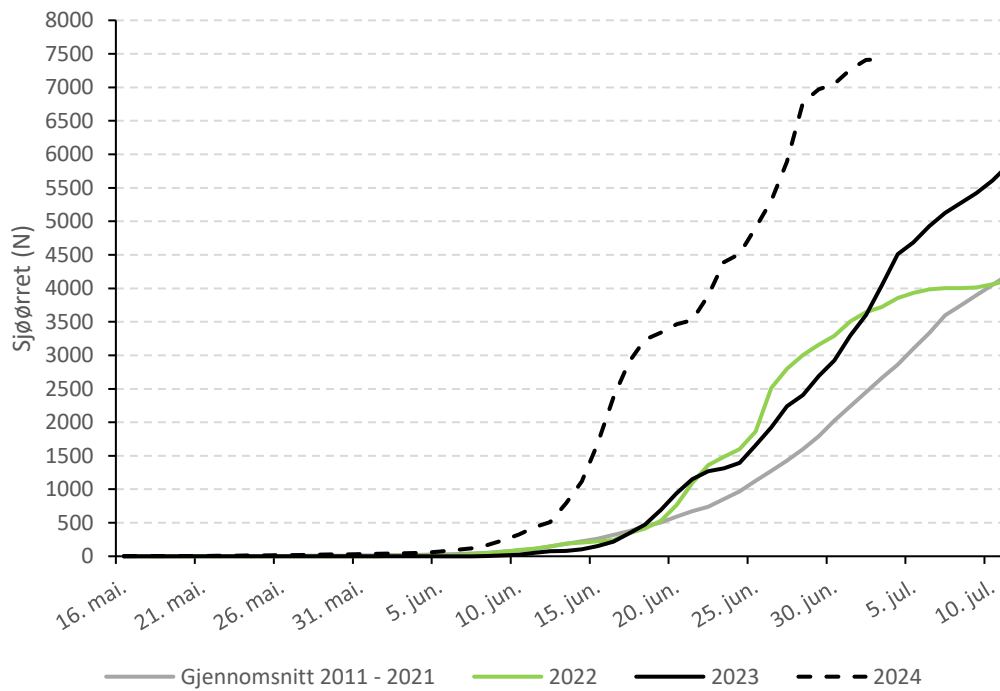
Videolokaliteten ble satt i drift 3. mai. Det har blitt registrert 502 oppvandrende laks pr. 3. juli 2024 (**Figur 14**).

I denne perioden ble 5 laks registrert som storlaks (1%), 154 som mellomlaks (31%) og 343 som smålaks (68%). Det ble registrert 126 hunnlaks blant smålaksen (37%), 143 hunnlaks blant mellomlaksen (93%) og 4 hunnlaks blant storlaks (80 %). Oppvandringen av laks har dermed tatt seg noe opp den siste uka, men er fortsatt noe lavere enn gjennomsnittet for årene 2011 - 2021. I tillegg til villaks, ble det registrert 3 oppdrettslaks og innslaget av rømt oppdrett var dermed 0,6%.

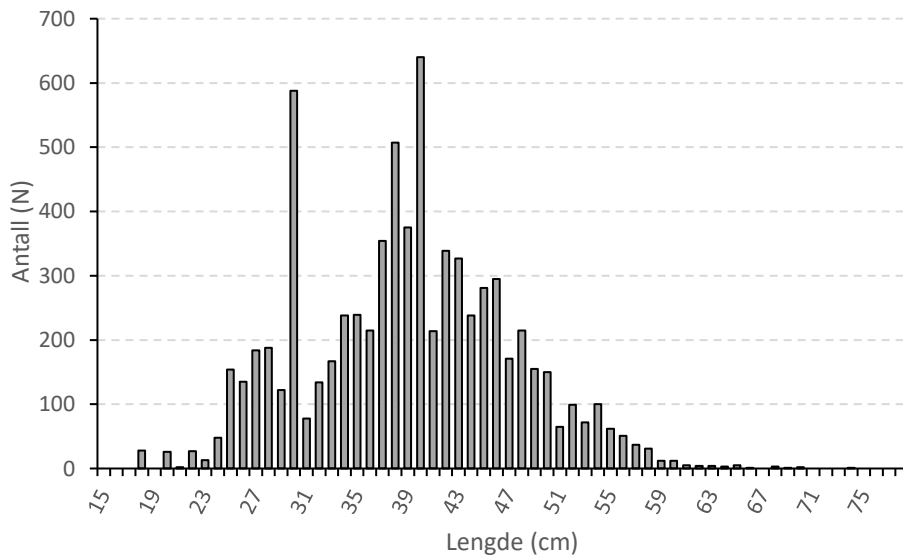
Det har så langt blitt registrert 7418 sjøørreter gjennom telleren, noe som er «all time high» i Støvelfossen og langt over det som tidligere har blitt registrert pr. 3. juli (**Figur 15**). Oppvandringen så langt er dominert av sjøørret større enn tosjøsommer (ca. 30 - 35 cm), men også noe tosjøsommer og førstegangsvandrere har vandret opp i perioden (**Figur 16**).



Figur 14. Kumulativ oppvandring av laks i Støvelfossen 2011 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2011 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.



Figur 15. Kumulativ oppvandring av sjørørret i Støvvelfossen 2011 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2011 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.



Figur 16. Størrelsesfordeling for sjørørret som har passert fisketelleren i Støvvelfossen pr. 3. juli.2024.

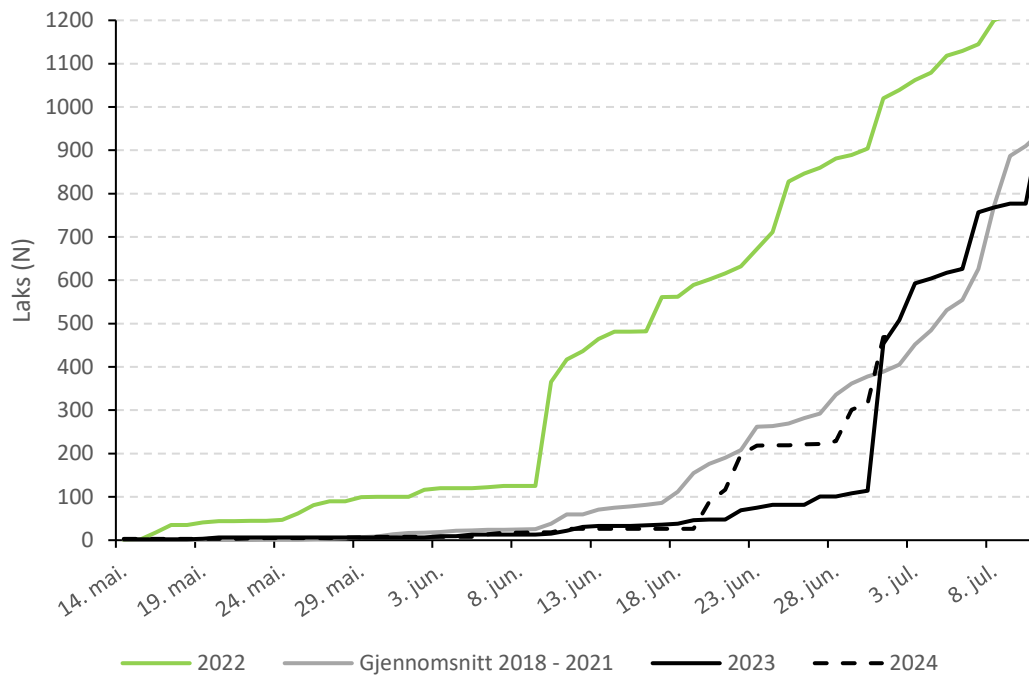
1.14 Nordmelandsfossen (137.2Z) Steinsdalselva i Osen

Nordmelandsfossen i Steinsdalselva ligger ca. 3 km fra sjøen. Det vandrer både laks og sjøørret i fisketrappa, men det er ikke mulig for fisk å vandre i fossen utenom trappa. Det har vært benyttet en mekanisk fisketeller i trappa tidligere, men det var først fra 2018 at fiskepasseringene blir verifisert med videoopptak.

Videosystemet ble satt i drift 2. mai og registreringene er oppdatert fram til og med 3. juli 2024 (**Figur 17**). Til nå har det passert totalt 471 laks forbi fisketelleren og oppvandringen dermed noe over gjennomsnittet for årene 2018-2021. For laks var størrelsesgruppene fordelt mellom 375 smålaks (80%), 91 mellomlaks (19%) og 5 storlaks (1%). Blant smålaksen ble 104 individer registrert som hunn (28 %), blant mellomlaks ble det registrert 83 hunnfisk (91%) mens det ble registrert 4 hunnfisk blant storlaksen (80%).

Oppvandringen av laks var spesielt stor i 2022, og 27. juni 2022 hadde ca. 670 laks passert telleren i Nordmelandsfossen. Variasjonen i oppgangen av laks i juni er dermed stor mellom år i vassdraget, og i 2018 passerte den første laksen så sent som 22. juni. Oppvandringen i vassdraget avhenger av vannføring, som så langt i 2024 har variert forholdsvis mye. Oppvandringen så langt må derfor sies å være innenfor det som regnes som normalt.

Det ble registrert en rømt oppdrettslaks i perioden, noe som fører til et innslag på 0,2%. I tillegg til laks ble det registrert 143 sjøørreter forbi telleren i fisketrappa i denne perioden (**Tabell 6**).



Figur 17. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Normelandsfossen i 2018 - 2024. Resultater fra årene 2018 – 2021 er illustrert som gjennomsnitt av alle år.

Tabell 6. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

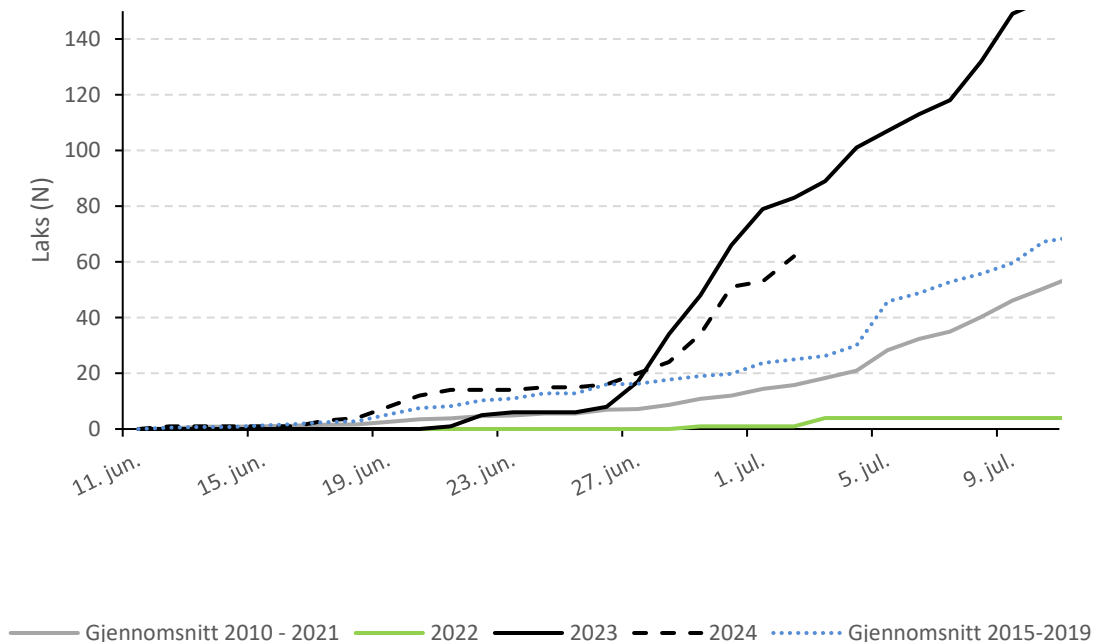
Lengde sjøørret 2024	
SØ < 35	34
35-44,9	83
45-64,5	26
65-79,9	0
SØ > 80	0
SUM	143

1.15 Granfossen (127.Z) Verdalselva i Verdal

Fisketrappa i Granfossen ligger 28 km opp i vassdraget. Det er ikke mulig å vandre utenom fisketrappa, forbi Granfossen.

Videosystemet ble satt i drift 29. mai 2024 og pr. 3. juli har det passert 62 laks. For laks var størrelsesgruppene fordelt mellom 3 smålaks (5%), 35 mellomlaks (56%) og 24 storlaks (39%). Blant smålaksen ble det registrert 1 hunn (33%), blant mellomlaks ble det registrert 31 hunnfisk (89%) mens det blant storlaks ble registrert 20 hunner (83%). Oppvandringen av laks i Granfossen var noe over gjennomsnittet for årene 2010 – 2021, men noe lavere enn fjoråret (**Figur 18**).

I tillegg til laks ble det registrert 7 sjøørreter.



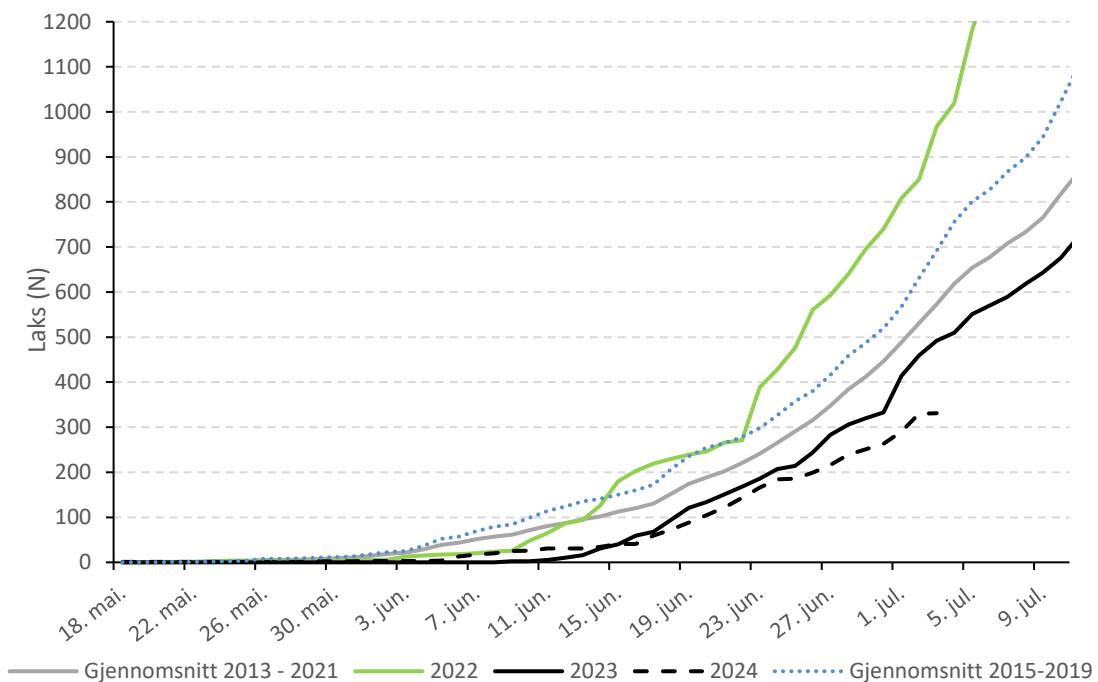
Figur 18. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Granfossen i 2010 - 2024. Resultater fra årene 2010 – 2021 er illustrert som gjennomsnitt av alle år.

1.16 Berrefossen (138.Z) Årgårdvassdraget i Namsos

Øyensåa er en sideelv i Årgårdvassdraget og ligger i Namdalseid kommune. Fisketrappa ligger i Berrefossen ca. 1,4 km oppstrøms samløpet mellom Ferga og Øyensåa. Denne trappa har blitt overvåket sammenhengende siden 1997. Videosystemet ble satt i drift 14. mai, 2024. Det var i perioden fra videosystemet ble satt i drift, og frem til 12. juni tekniske problemer knyttet til sensoren som utløser videotrigg i Berrefossen. Lokal lagringsenhet ble hentet inn og fisk som ikke var fanget opp i denne perioden er nå lagt til dataene manuelt og inngår dermed i denne rapporten.

Registreringene er oppdatert fram til 3. juli 2024, og til nå har det blitt registrert 331 laks (**Figur 19**). Disse er fordelt på 225 smålaks (68%), 81 mellomlaks (24%) og 25 storlaks (7%). Blant smålaksen ble det registrert 125 hunnlaks (55,6%), mens det for mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 78 (96%) og 21 (84%) hunnlaks. I tillegg til laks ble det registrert 57 sjøørreter i perioden.

De siste 3 årene har oppvandringen i vassdraget startet i første halvdel av juni, men i perioden 2013 – 2019 vandret det opp et fåtall laks også i siste halvdel av mai. Oppvandringen så langt i 2024 er under gjennomsnittet for årene 2013 – 2021 og betydelig lavere enn perioden 2015 - 2019.



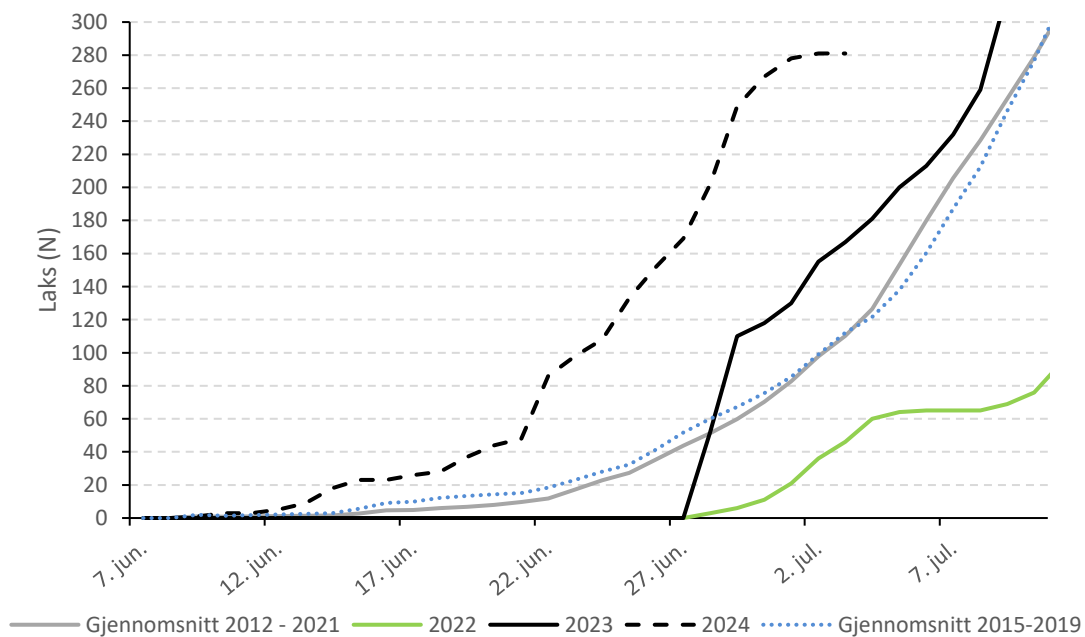
Figur 19. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Berrefossen i 2013 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.17 Tømmeråsfossen (152.2Z) Sanddøla (Namsen) i Namsos

Tømmeråsfossen ligger i Sanddøla, en sideelv i Namsenvassdraget. Det kan ikke passere fisk opp i selve fossen, og fisken vandrer ikke opp i fisketrappa ved Tømmeråsfossen, før vannstanden faller under et gitt nivå. I dagene rundt 20. juni ble sensor ødelagt av lynnedslag og lokal lagringsenhet ble hentet inn etter at sensor var byttet. All fisk fra denne perioden er gjennomgått manuelt og tatt med i gjeldende rapport.

Videosystemet i trappa ble satt i drift 8. juni 2024, og pr. 3. juli har det blitt registrert 281 laks (**Figur 20**). Disse er fordelt på 51 smålaks (18%), 203 mellomlaks (72 %) og 27 storlaks (10 %). Blant smålaksen ble det registrert 26 hunnlaks (51%), mens det for mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 182 (90%) og 17 (63%) hunnlaks. Oppvandringen i Tømmeråsfoss i 2024 er betydelig høyere enn det som er registrert pr.36 juli de senere årene.

I tillegg til laks ble det registrert 48 sjøørreter i perioden.



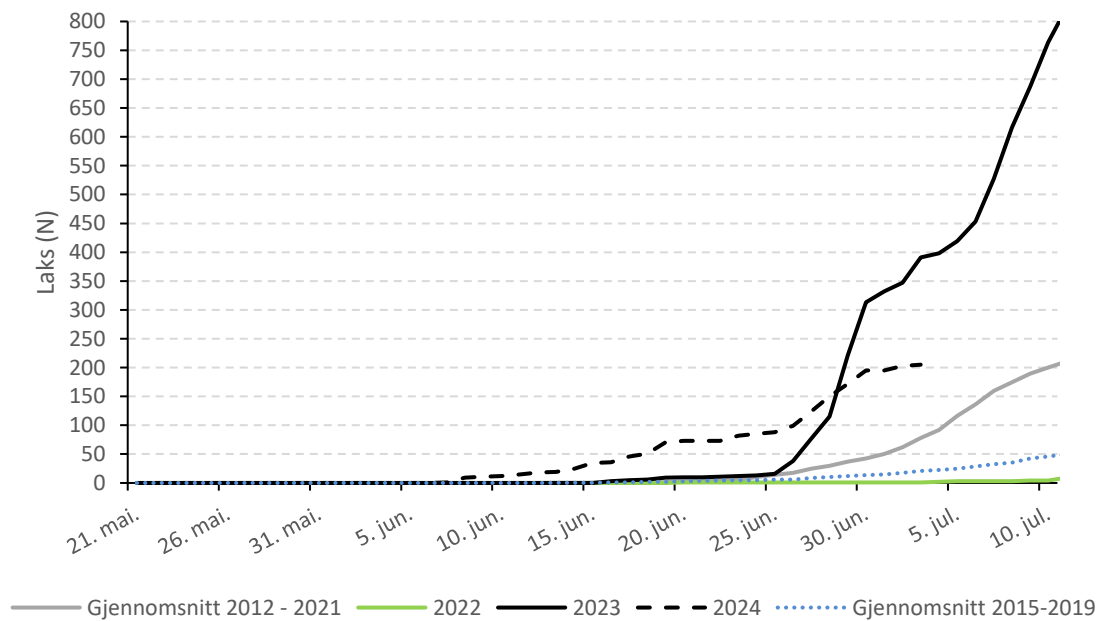
Figur 20. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Tømmeråsfoss i 2012 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.18 Fiskumfoss (139.Z) Namsen i Namsos

Fiskumfoss ligger i øvre deler av hovedstrengen til Namsen, i Namsenvassdraget. Det kan ikke passere fisk opp i selve fossen, og fisken vandrer ikke opp i fisketrappa ved Fiskumfoss før vannstanden faller under et gitt nivå.

Videosystemet i Fiskumfoss ble klargjort 6. juni, 2024 og frem til 3. juli ble det registrert 205 oppvandrende laks (**Figur 21**). Disse er fordelt på 145 smålaks (71%), 57 mellomlaks (28%) og 3 storlaks (1 %). Blant smålaksen ble det registrert 39 hunnlaks (27%), mens det for mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 45 (79%) og 2 (67%) hunnlaks. Oppvandringen av laks i 2024 har startet noe tidligere sammenlignet med det som har blitt observert i de senere årene og er i tillegg godt over gjennomsnittet for årene 2012 - 2021.

Det har i tillegg til laks blitt registrert 58 sjøørreter i denne perioden.



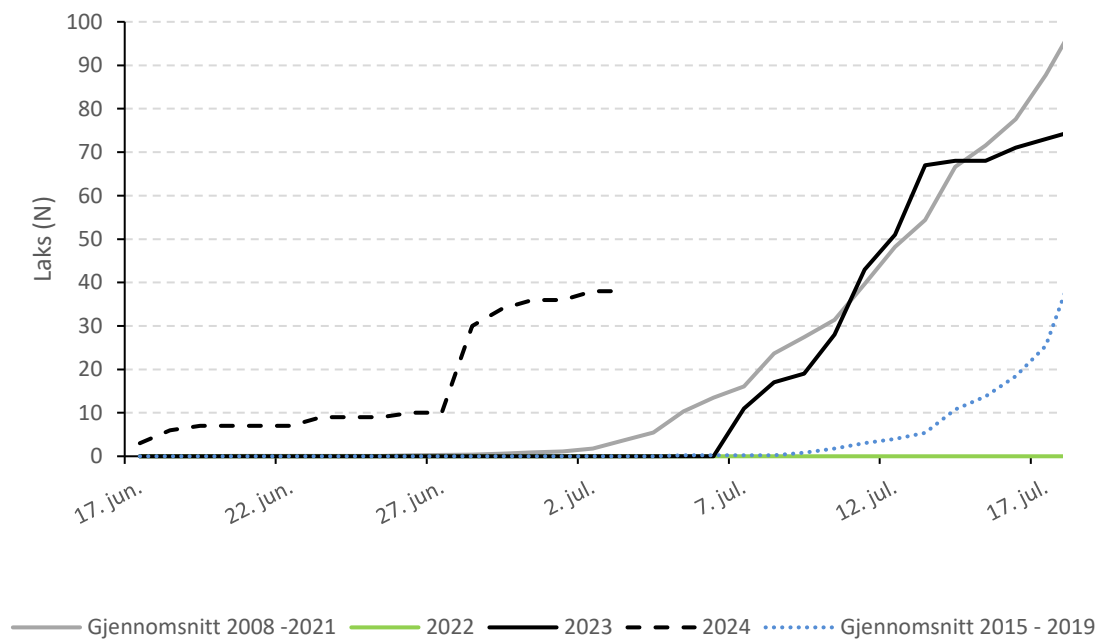
Figur 21. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Fiskumfoss i 2012 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.19 Brattfossen (144.Z) Åbjøra i Bindal

I Åelva i Bindal er det fisketrapp i Brattfossen. Det kan ikke vandre fisk utenom fisketrappa, og det vandrer både laks og sjørørret her.

Videosystemet i trappa i Brattfossen ble satt i drift 9. juni 2024. Pr. 3. juli har det blitt registrert 38 oppvandrende laks (**Figur 22**). Disse var fordelt på 5 smålaks (13%), 27 mellomlaks (71%) og 6 storlaks (16%). Selv om oppvandringen har startet noe tidligere enn normalt er det for tidlig å si noe om årets innsig av laks sammenlignet med tidligere år.

Det ble registrert oppvandring av 6 sjørørret i denne perioden.

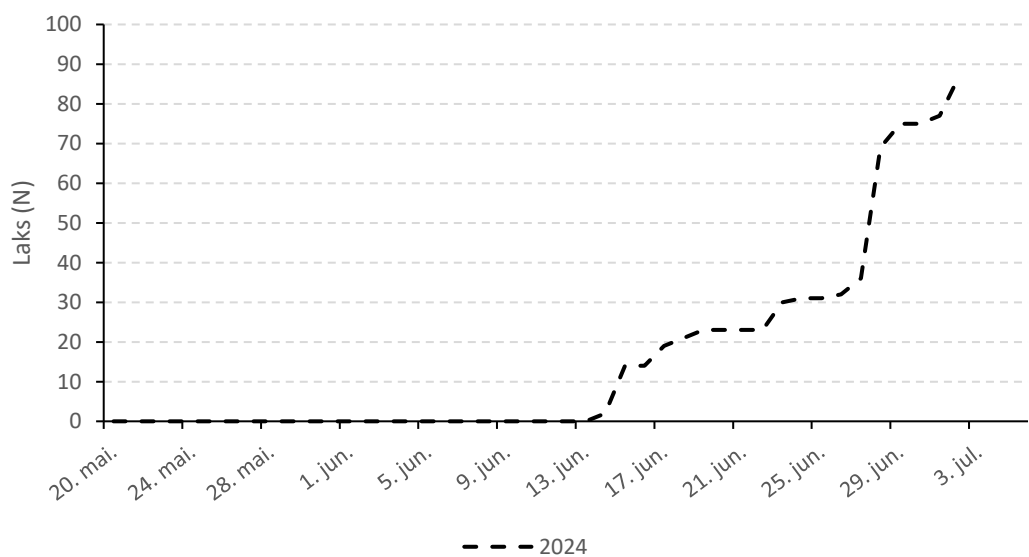


Figur 22. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Brattfossen i 2008 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.20 Forsmofossen (196.Z) Drevja i Vefsn

I Drevjavassdraget i Vefsn er det fisketrapp i Forsmofossen (ca. 4 km fra sjøen). Tidligere utgjorde denne fossen et naturlig vandringshinder, men etter at fisketrappa ble bygget (1927) ble anadrom strekning i vassdraget økt med ca. 21 km. Det er ikke mulig for anadrom laksefisk å vandre opp fossen utenom trappa.

Videosystemet i Forsmofossen ble satt i drift 30. mai 2024, og frem til 3. juli har det passert 87 laks gjennom telleren (**Figur 23**). Disse var fordelt på 33 smålaks (38%), 36 mellomlaks (41%) og 18 storlaks (21%). Blant smålaksen ble det registrert 16 hunnlaks (48%), mens det for mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 33 (100%) og 17 (94%) hunnlaks. Det ble i tillegg blitt registrert 255 oppvandrende sjøørreter pr. 3.juli. Alle de registrerte sjøørretene var større enn 35 cm, og oppvandringen av små sjøørret (ensjø- og tosjøsommer) hadde dermed ikke startet 3. juli.



Figur 23. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Forsmofossen i 2024.

Tabell 7. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

Lengder Sjøørret 2024	
SØ < 35	0
35-44,9	13
45-64,5	209
65-79,9	33
SØ > 80	0
SUM	255

1.21 Måselvfossen (196.Z) Måselva i Måselv

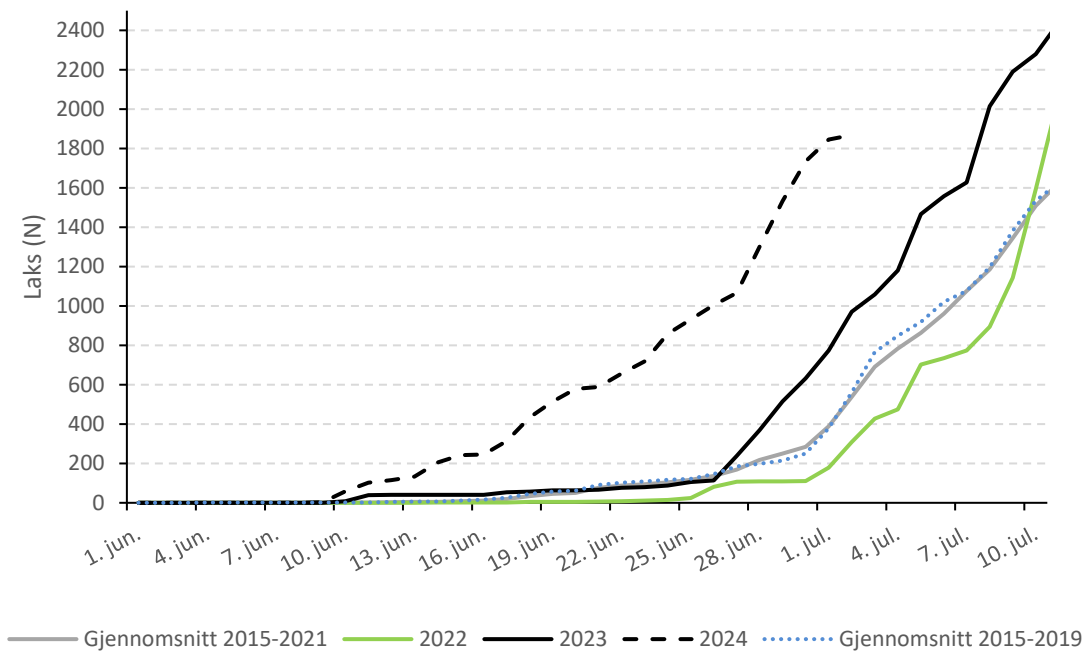
I Måselva i Troms er det fisketrapp i Måselvfossen. Det kan trolig ikke passere fisk i fossen (med unntak av når det er ekstremt lave vannføringer). Det er gytebestander av både laks, sjøørret og sjørøye i vassdraget ovenfor fisketrappa.

Trappa i Måselvfossen ble satt i drift 7. juni 2024 og data fra telleren er gjennomgått frem til 2 juli. Det har blitt registrert totalt 1868 oppvandrende laks i trappa pr. 2 juli (**Figur 24**). Det ble registrert 750 smålaks (40%), 779 mellomlaks (42%) og 339 storlaks (18%). Blant smålaksen ble det registrert 60 hunnlaks (8%), mens det for mellom- og storlaks ble registrert henholdsvis 667 (86%) og 240 (71%) hunnfisk. Det har aldri tidligere blitt registrert så stort innsig av laks i Måselvfossen pr. 2 juli. En av laksene som hadde passert var fettfinneklippet.

I tillegg til villaks har det blitt registrert 2 oppdrettslaks, noe som gir et innslag på 0,1 %. Det har også blitt registrert en pukcellaks (hunn).

I tillegg ble det registrert 209 sjøørreter i denne perioden (**Tabell 8**).

Det ble også registrert 7 sjørøyer.



Figur 24. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Målselvfossen i 2015 - 2024. Kumulativ oppvandring for årene 2015 – 2021 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

Tabell 8. Lengdefordeling sjøørret 2024 (cm).

Lengder sjøørret Målselv 24	
SØ < 35	0
35-44,9	42
45-64,5	157
65-79,9	8
SØ>80	2
SUM	209